

Danilo Vuksanović

RANKO DRAGIĆ, Paganartefakt

Muzej grada

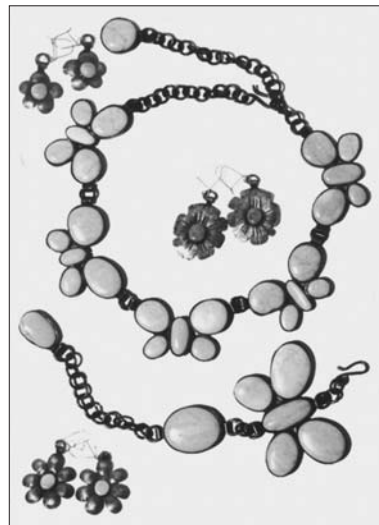
U svestranoj stvaralačkoj avanturi Ranka Dragića bilo da je u pitanju skulptura, crtež ili slika, prepoznajemo gotovo uvek nagoveštaj ornamenta u punoj funkcionalnosti. Čini mi se, pre svega kao prijatelju, da je Ranko tražeći medij u kojem će se u potpunosti izraziti, ovom izložbom pogodio u sridu, a nama priredio vizuelni praznik.

No, iako je skoro svima poznata osnovna svrha nakita, napomenuću ponešto o njegovom simboličkom značenju i razvoju. U zavisnosti od burnih vetrova istorije i uspona i padova velikih kultura u mnogome je zavisio život nakita. Ako su okolnosti bile ekonomski nepovoljne i nakit je bio lošijeg kvaliteta, tehnički i estetski, sa težnjom da oponaša formu skupocenog materijala. U suprotnom, nastajali su primerci čiju krasotu i danas možemo sagledavati. Sve ovo se dešava uz istovremeno uvažavanje magijskih i estetskih činioca.

Sa druge strane, simbolika nakita je višestruka i raznolika, kompleksna u svome bogatstvu pojavljivanja. Isto tako, nakit je i predmet sujeverice, koji je štitio od mnoštva zala, dok u novo doba ima ulogu talismana svakojake vrste.

Naravno, posmatrajući nakit Ranka Dragića zasebno, prepoznajemo ostvarenu ideju predpostavljene skulpture. Upotrebna skulptura, (kako bi sa namerom nazvao ovu kolekciju nakita) minijaturnog karaktera, transformiše oblike prema svojoj nameni. Svakako da i materijal koji Ranko koristi u velikoj meri određuje senzibilitet i taktilnost oblika.

Izrađujući forme pera, cveća ili asocijativnih leptira u drvetu i

Ranko Dragić

autor tvori u sazvučju sa Kraljicom prirodom. Pritom, on ne remeti njenu harmoniju. Ranko Dragić prati takvu savršenost nenametljivo. Tako iskazuje svoje veliko umeće.

Kako nas ove niske upućuju u pravcu mnoštva izvora, od indijanske kulture do neolitskog doba i dalje, Rankove naušnice, ogrlice i njegovo prstenje predstavljaju smeo otklon spram silikonskih akrobacija u današnjoj dominantnoj potrošačkoj kulturi.

Kada je u pitanju floralni motiv, obluci su ti od kojih je nakit sačinjen. To je kamenje koje voda vremenom obrazuje do idealne vizuelne pojave. Oblutak u sebi sadrži i tajnu tihog pregalaštva prirodne energije. Takav kamen ima snagu tražanja i potvrdu postojanja. Umetnuti u ogrlice oni pojačavaju magijsku svrhu i nanovo slave život u šamanskom zanosu.

bakru, u kombinaciji sa oblucima (kamen), na svakoj vrsti nakita autor poštuje princip jednostavnosti izveden iz apsolutno prirodnih iskustava. Tačnije, sam sistem rada, njegova tehnologija je pouzdana, višemilenijumska, zasnovana na poštovanju prema materijalu kojim se služi. Potapajući obrađene, zaobljene komadiće drveta kruške, u bajci, prethodno ga kvaseći da bi dobio što je moguće blaži valerski prelaz,